

Assen, 21 oktober 2025
Ons kenmerk 202301642-01173678

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Vergunninghouder: FietsZe race & mtb club
Activiteit: Aanleggen en in gebruik hebben MTB-route
Locatie: Drents Friese Wold

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf datum van afgifte tot en met 31 december 2050.

Besluit

- a. Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan FietsZe race & mtb club (vergunninghouder) voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1 sub a & b van de Wnb voor de adder (*Vipera berus*), ringslang (*Natrix helvetica*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) en hazelworm (*Anguis fragilis*) waar het gaat om:
- b. het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de adder, ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm;
- c. het opzettelijk doden van de adder, ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

1.7 Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.

2. Specifieke voorschriften

2.1 Er dient gewerkt te worden onder ecologische begeleiding, rekening houdend met de kwetsbare periodes van de adder, ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm en zoals beschreven in bijlage 2 uit de natuurtoets d.d.16 augustus 2023, door (Koolstra advies) en Bijlage B uit de memo d.d. 2 juli 2025, behorend bij dit besluit. Tevens dient dit in afstemming met de betreffende terrein beherende organisaties plaats te vinden.

2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de betreffende terrein beherende organisatie(s), een ecologisch deskundige en in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.

2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.

2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag.

2.5 Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologische deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de invloedssfeer van het project meer aanwezig zijn. De route wordt met de hand uitgezet en met vlaggetjes gemarkeerd. Daarna wordt met handgereedschap gesnoeid en worden ondergroei en losse takken verwijderd om geen beschadiging aan de omliggende vegetatie te veroorzaken. Inheemse struiken zoals hulst worden ontzien. Met een minikraan wordt de route verder vrijgemaakt van begroeiing en obstakels. Wanneer de route met vlaggen is gemarkeerd, zal voorafgaand aan de start van de aanlegwerkzaamheden nog een controle plaatsvinden op broed- en verblijfplaatsen van beschermde soorten.

2.6 Er dient gewerkt te worden tot maximaal een uur voor zonsondergang en minimaal vanaf een uur na zonsopkomst.

2.7 Afwateringsgeulen dienen te allen tijde uittreedbaar te zijn voor alle fauna, door ervoor te zorgen dat de geulen aan minimaal één zijde een flauwe rand hebben en houden.

2.8 De palen van de vlonder dienen te worden voorzien van een metalen of kunststof krans om de te voorkomen dat hagedissen tegen de palen op klimmen.

2.8 Onderhoud van de route dient handmatig te worden gedaan zonder machines als (motor)bladblazers.

3. Monitoring

3.1 Om de effectiviteit van de genomen maatregelen te meten ten aanzien van beschermde soorten, dient er monitoring van de route plaats te vinden door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soorten. Hiervoor dient een monitoringsplan te worden opgesteld dat ter goedkeuring aan het bevoegd gezag dient te worden aangeboden.

3.2 De volgende vragen dienen beantwoord te worden tijdens de uitvoering van de monitoring en schriftelijk vastgelegd te worden:

- a) Welke soorten en aantallen worden overreden en op welke delen van het onderzochte traject?
- b) Of de aantallen slachtoffers van de verschillende soorten als incidenteel kunnen worden gezien? Wat per soort als incidenteel kan worden beschouwd dient het monitoringsplan te worden vastgesteld.
- c) Of en welke mitigerende maatregelen nodig dan wel mogelijk zijn om slachtoffers nog verder te beperken.
- d) Heeft de route het gewenste effect op het gebruik van het gebied door de doelgroep? Dit kan onder andere inzichtelijk gemaakt worden met behulp van Strava en of gegevens van opgemaakte proces-verbalen door toezichthouders.

3.3 De monitoring dient in de volgende periodes plaats te vinden:

- a) De eerste twee jaren en het vijfde jaar na realisatie van de MTB route;
- b) in de periode april t/m september;
- c. op zonnige ochtenden na een relatief koele nacht op een dag in het weekend dan wel op drukke dagen doordeweeks.

3.4 De eerste twee jaar na openstelling wordt de monitoring uitgevoerd op de delen van de route waar een grotere kans is op de aanwezigheid van reptielen. Deze delen komen minimaal overeen met de gebieden die op de kaart “gevoeligheid reptielen” zijn aangegeven als *gevoelig* en *kwetsbaar*. Daarnaast dient te worden gemonitord op slachtoffers onder amfibieën op de locaties die op de kaart “*gevoeligheid amfibieën*” als *zeer kwetsbaar* staat weergegeven. Indien de ecologisch deskundige daar noodzaak toe ziet kan dit worden uitgebreid met gebieden die niet binnen de voorgenoemde stukken vallen.

3.5 Alle beschermde soorten die worden aangetroffen en zijn overreden dienen te worden meegenomen in de rapportage van de monitoring.

3.6 Zowel na het eerste als tweede jaar dient een rapportage van de monitoring te worden verzonden aan yth@drenthe.nl, ten hoogste twee maanden na afronding van de monitoring in dat jaar.

3.7 Indien uit de monitoringsresultaten blijkt dat aanpassing van de route dan wel mitigerende maatregelen noodzakelijk is, dient dit meteen te worden gerealiseerd. Dit in afstemming met een ecologisch deskundige, de terrein beherende organisaties en het bevoegd gezag.

3.8 Om ook een goed beeld te hebben van de doeltreffendheid van de route, dient bij de monitoringsrapportage ook een overzicht van het gebruik van het gebied te worden gevoegd met behulp van gegevens van Strava.

3.9 Na afloop van de twee jaar monitoring wordt besloten of de monitoring eventueel verlengd dient te worden.

4. Zorgplicht

4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.

4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten (met extra aandacht voor de wespendif, die tot in september

kan broeden). De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het projectgebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ter zake kundige ecooloog.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- FietsZe race & mtb club (post en digitaal);
- Koolstra Advies (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westerveld(digitaal).

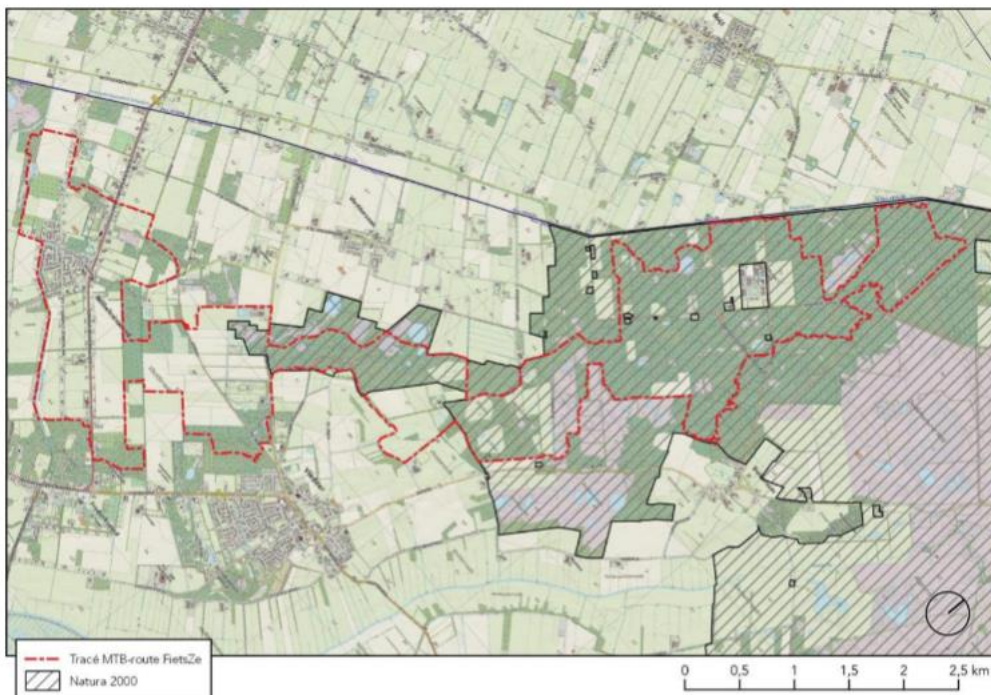
Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 17 augustus 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van Koolstra Advies namens FietsZe race & mtb club (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op het aanleggen en in gebruik hebben van een mountainbike-route, gelegen in een deel van het Drents Friese Wold (figuur 1). De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1 sub a & b van de Wnb voor de soorten adder (*Vipera berus*), ringslang (*Natrix helvetica*), levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*), hazelworm (*Anguis fragilis*).

Figuur 1: Mtb-route (bron: Natuurtoets MTB-route Vledder)

2. Wettelijk kader

2.3 Nationaal beschermde soorten

De adder, ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage, onderdeel A bij de Wnb en zodoende beschermd op grond van artikel 3.10 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wnb is het verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen
- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub b van de Wnb is het verboden om de vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

2.4 Beoordelingsgronden ontheffingverlening

Op grond van artikel 1.10, lid 3, van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de

regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. Overwegingen

In de bossen rond Vledder wordt al jaren door aanzienlijke aantallen MTB'ers gefietst. Bij gebrek aan een vaste route vond deze activiteit -legaal- verspreid in het bos plaats. Dit had een aantal ongewenste effecten waarvan conflicten en gevaarlijke situaties tussen MTB'ers en andere gebruikers van het bos (andere fietsers, ruiters, wandelaars) en verstoring van diersoorten de belangrijkste zijn. De wens van de lokale fietsclub FietsZe voor een aantrekkelijke MTB-route en de wens van de terreinbeheerders (SBB, Het Drentse Landschap en de Maatschappij van Weldadigheid) om het MTB-gebruik in het bos te zoneren hebben geleid tot het plan een aantrekkelijke MTB-route te ontwikkelen. Van de route is inmiddels een deel gerealiseerd. De aanwezigheid van een specifiek voor MTB'ers aangewezen route maakt het handhaven van het inmiddels ingestelde fietsverbod op andere onverharde paden in het bos eenvoudiger.

De MTB-route gaat grotendeels over bestaande (fiets)paden en deels over nieuw te realiseren segmenten, zogenaamde 'single tracks'. De natuurgebieden waar de route doorheen loopt zijn eigendom van Staatbosbeheer, Drents Landschap, en de Maatschappij van Weldadigheid en een drietal particuliere eigenaren. De totale route heeft een lengte van ongeveer 36,3 kilometer. De nieuw aan te leggen single tracks hebben bij elkaar een lengte van ongeveer 20,6 kilometer, waarvan 7,2 kilometer nog niet is aangelegd.

Voor de aanleg van de route is op 1 december 2020 door de gemeente Westerveld een Omgevingsvergunning verleend. Voor deze route was geen ontheffing of vergunning Wet natuurbescherming aangevraagd omdat in het uitgevoerde natuuronderzoek (Van Dienenhoven 2020) werd geconcludeerd dat geen sprake zou zijn van overtredingen van de Wet natuurbescherming (Wnb). Naar aanleiding van een handhavingsverzoek van Stichting NatuurAlert is op last van de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord Nederland de route op 16 december 2021 geheel gesloten en naar aanleiding van een tweede uitspraak op 3 februari 2022 weer gedeeltelijk geopend. Het uitgevoerde onderzoek bleek niet volledig te zijn. Daarop is nieuw onderzoek uitgevoerd door Koolstra Advies. Hieruit is wel ontheffingsplicht gebleken voor de voorgenoemde soorten omdat incidentele slachtoffers niet kunnen worden uitgesloten.

Uitgevoerd onderzoek

De toetsing van Koolstra advies bestaat uit zowel een bureaustudie als veldonderzoek. De NDFF is geraadpleegd en daarnaast zijn gegevens opgevraagd bij de terreinbeherende organisaties. Het veldonderzoek is uitgevoerd in de periode maart – september 2022. Op 8 juli 2025 zijn aanvullende vragen beantwoord middels een memo d.d. 2 juli 2025, Koolsta Advies.

Maatregelen voor en tijdens de werkzaamheden

De uitgangspunten bij de routebouw is een zo klein mogelijke ecologische impact te hebben. Dit wordt bereikt door de nieuw aan te leggen delen van de route door het bos dichtbij bestaande paden te houden en zoveel mogelijk de van nature aanwezige ruimte binnen de bosgebieden te laten volgen. Een mountainbikeroute is op de single tracks ongeveer 80 cm breed. Er worden geen bomen geveld, waar nodig wordt wel struweel en andere ondergroei verwijderd. Door deze wijze van aanleg wordt aantasting van het bos en doorsnijden van ecologische verbindingen voorkomen.

De mountainbikeroute wordt met de hand uitgezet en met vlaggetjes gemarkeerd. Daarna wordt met handgereedschap gesnoeid en worden ondergroei en losse takken verwijderd om geen beschadiging aan de omliggende vegetatie te veroorzaken. Inheemse struiken zoals hult worden zoveel mogelijk

ontzien. Met een minikraan wordt de route verder vrijgemaakt van begroeiing en obstakels en krijgt het pad vorm. Er worden afwateringsgeulen gemaakt zodat bij regen geen modderpoel ontstaat en het pad niet verder in de breedte kan uitslijten. Deze geulen worden zo gemaakt dat dieren die daarin terecht kunnen er ook weer uit kunnen komen, door ervoor te zorgen dat de geulen aan minimaal één zijde een flauwe rand hebben. Tijdens het onderhoud van de route wordt dit ook in stand gehouden. De route wordt gemarkeerd met palen van gerecycled kunststof en onbehandeld eikenhout. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Wanneer de route met vlaggen is gemarkeerd, zal voorafgaand aan de start van de aanlegwerkzaamheden nog een controle plaatsvinden op broed- en verblijfplaatsen van beschermde soorten. Aanvullende informatie van de initiatiefnemer over de werkwijze is opgenomen in Bijlage 2 van de natuurtoets d.d.16 augustus 2023.

Mitigatie

De mitigerende maatregelen zijn:

1. Het zo nodig op een verhoogd vlonderpad leggen van een deel van de route (gemarkeerd met nummer 3 op Afbeelding 24) van de natuurtoets.
2. Tijdelijk omleggen van de route bij broedgevallen van de wespendif om te voorkomen dat het verbod op verstoren van (broedende) vogels wordt voorkomen
3. Aanleg van de route uitvoeren onder ecologische begeleiding.

Vanwege de aanleg van de MTB-route wordt een kleiner deel van het gebied door MTB-ers gebruikt wat ervoor zorgt dat minder heptofauna wordt doodgereden dan in de situatie zonder vaste route. Daarnaast worden open delen van het plangebied gemeden waardoor de kans op slachtoffers tot een minimum beperkt wordt.

Monitoring

De eerste twee jaar na openstelling wordt in de periode april t/m september monitoring uitgevoerd op de delen van de route waar een grotere kans is op de aanwezigheid van reptielen.

Omdat doodgereden dieren niet lang blijven liggen wordt de monitoring uitgevoerd op momenten waarop de kans op overrijden het grootst is. Op die manier wordt de monitoring uitgevoerd op momenten dat wordt gezond (de dieren moeten opwarmen na een koude nacht), waarop relatief veel fietsers gebruik maken van de route en op een tijdstip op de dag dat doodgereden dieren nog gevonden zullen worden en nog niet of niet allemaal door aaseters weggehaald zijn.

Omdat voorgenoemde periode niet voorziet in monitoring tijdens de vakantieperiode (waarin kan worden verondersteld dat het gebruik juist hoog zal zijn) en de periode van najaarsmigratie schrijven wij een monitoringsperiode van april t/m september voor.

3.1 Alternatievenafweging

Door de zonering worden niet alleen conflictsituaties met andere bezoekers van het bos voorkomen, de verstoring die door de MTB'ers wordt veroorzaakt wordt hierdoor geconcentreerd langs een vaste route. Hierdoor is de verstoring in andere delen van het bos sterk beperkt en wordt een groter deel van de aanwezige herpetofauna beschermd tegen het overrijden door fietsers.

Het alternatief om de route niet aan te leggen en tegelijk op alle (onverharde) paden een fietsverbod in te stellen is geen bevredigende andere oplossing. Het is gezien de grote oppervlakte van het bos en het grote aantal paden niet mogelijk een toegangsverbod adequaat te handhaven en zou de oorspronkelijke en in meerdere opzichten ongewenste situatie in stand blijven. Dit alternatief conflicteert in enige mate ook op het recreatie-doel dat het bos ook heeft.

Het alternatief om de route alleen in het winterseizoen open te stellen is evenmin een bevredigende

andere oplossing. De MTB-sport wordt jaarrond beoefend. Jaren geleden waren MTB'ers hoofdzakelijk racefietsers die in het winterseizoen de racefiets voor de MTB inruilden, tegenwoordig maakt het grootste deel van de MTB'ers jaarrond gebruik van de MTB. Nog los van de praktische overweging dat het nauwelijks mogelijk is de MTB-route in het zomerseizoen af te sluiten, ontstaat daarmee ook een zeer slecht handhaafbare situatie omdat dan in het zomerseizoen buiten de MTB-route weer op de andere paden gefietst zal worden. Zoals hiervoor al beschreven is daarop niet adequaat te handhaven.

Er is geen andere bevredigende oplossing: de route is ongeschikt als MTB-route als deze geheel over bestaande paden loopt, en met oog op conflicten met andere gebruikers zoals wandelaars en ruiters, is het volledig over bestaande paden laten lopen van de route eveneens ongewenst.

Door buiten de kwetsbare periode van de adder, ringslang, levendbarende hagedis en hazelworm te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ter zake kundige ecooloog, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het projectgebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Overigens blijkt dat in het deel van het bos waar de route opengesteld is, nauwelijks meer buiten de MTB-route wordt gefietst zodat regulatie middels handhaving niet of slechts beperkt noodzakelijk is. Het openstellen van een aantrekkelijke route kan hierdoor worden gezien als een bewezen effectieve manier van zoneren.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van *bescherming van de wilde flora of fauna*, genoemd in artikel 3.8 lid 5 sub b onder 1 van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van *ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden* genoemd in artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb.

Bij het kiezen van de route en de manier waarop deze is aangelegd is al gedegen rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Er is sprake van een wettelijk belang: door de fietsers te concentreren op een vaste route en fietsen op andere paden te verbieden wordt de verstoring en kans op overrijden van dieren beperkt tot een veel kleiner deel van het bos waarmee sprake is van bescherming van de wilde flora of fauna. Ook is sprake van het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Door de zonering op een vaste route wordt de verstoring beperkt en daardoor en door de te nemen mitigerende maatregelen die middels monitoring worden geborgd en bijgestuurd is het aantal dieren dat wordt gedood beperkt tot incidentele gevallen.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 *Staat van instandhouding*

Adder

De adder komt voor op de hoge zandgronden van Nederland met uitzondering van de duinen. Er zijn momenteel nog twee grote min of meer aaneengesloten leefgebieden van de adder, gelegen in Friesland en Drenthe en op de Veluwe (Ravon, 2025). De adder heeft in de Rode Lijst de status Kwetsbaar. De populatieomvang van adder blijft in de landelijke aantaltrend stabiel. De landelijke aantaltrend (populatieomvang) van de laatste tien jaar is eveneens stabiel. De verspreiding van de adder laat een

matige afname zien. De kwaliteit van het leefgebied is in de laatste tien jaar niet wezenlijk veranderd ten opzichte van de situatie daarvoor. De trend voor de kwaliteit van leefgebied wordt zodoende beoordeeld als stabiel. Op basis van deze informatie wordt de landelijke staat van instandhouding van adder ingeschat als ongunstig.

Hazelworm

De landelijke staat van instandhouding van de hazelworm wordt beoordeeld als 'gunstig' en 'stabiel' (Norren et al., 2019). De hazelworm is in Nederland een wijdverspreide soort en komt in alle provincies behalve Zeeland voor. Kerngebieden zijn de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug en Zuid-Limburg. De soort laat sinds 1990 een matige toename zien (RAVON, 2025).

Levendbarende hagedis

Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat van de levendbarende hagedis. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen.

De levendbarende hagedis heeft in de Rode Lijst de status 'Gevoelig'.

De populatieomvang van de levendbarende hagedis blijft in de landelijke aantaltrend dalend (matige afname), vanaf de start van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM). De verspreiding van de levendbarende hagedis laat een matige afname zien.

De trend voor de kwaliteit van leefgebied wordt beoordeeld als stabiel. Er is sprake van een matige afname. Vanaf het startjaar 1994 zijn de aantallen tot 20% gedaald ten opzichte van het startjaar. De aantaltrend is beoordeeld als ongunstig tot slecht.

De eindbeoordeling voor levendbarende hagedis is ongunstig-slecht.

Op basis van deze informatie wordt de landelijke staat van instandhouding van levendbarende hagedis ingeschat als ongunstig.

Ringslang

Er is sprake van een stabiele trend. De aantaltrend is beoordeeld als gunstig. Wel is er na jaren van een toename, na 2008 sprake van een lichte afname.

Verwacht effect

De verwachting is dat de ingreep geen effect heeft op de staat van instandhouding van voorgenoemde soorten. Er is een zeer kleine kans op overrijdingen van de soorten. De route wordt aangelegd op voor de soorten minder aantrekkelijk terrein en fietsers worden juist uit voor de soorten aantrekkelijker terrein geweerd.

Door de zonering op een vaste route wordt de verstoring beperkt en daardoor en door de te nemen mitigerende maatregelen die middels monitoring worden geborgd en bijgestuurd is het aantal dieren dat wordt gedood beperkt tot incidentele gevallen. Daarnaast zal naar verwachting het aantal fietsers in het gebied niet toenemen.

Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten worden daarom niet verwacht.

3.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is. Hierbij dient extra aandacht te zijn voor de broedperiode van de voor het gebied aangewezen doelsoort wespandief. Deze start en eindigt later in het seizoen dan de meeste andere soorten.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.